

RG. PO. 2021
La Nr. _____

Nr. _____
din _____

nr. 04-3/13
**Doamnei Anna BEZOBRAZOVA
Şef Secţie prevenirea separări de familie
Direcţia generală pentru protecţia drepturilor copilului**

nr. 04-3/14
**copie:
Doamnei Ana BURCIU
Specialist principal Secţia prevenirea separări de familie
ana.burciu@pmc.md**

Opinie

la proiectul Regulamentului de organizare și funcționare al Serviciului social Centrul de zi pentru copii în situație de risc

Avocatul Poporului pentru drepturile copilului a examinat proiectul Regulamentului de organizare și funcționare al Serviciului social Centrul de zi pentru copii în situație de risc, elaborat de Direcția generală pentru protecția drepturilor copilului a Consiliului municipal Chișinău și plasat pentru consultări publice¹.

Salutăm efortul în reformarea sistemului de protecție a copiilor din cadrul Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului, în vederea prevenirii separării copilului de familie, marginalizare, excludere socială, instituționalizare și facilitarea procesului de incluziune a copilului în familie și în comunitate. Ombudsmanul Copilului este de opinia că actul normativ în acest domeniu ar trebui să răspundă necesităților reale ale beneficiarilor cu stabilirea unor obiective clare pentru a eficientiza procesul de evaluare a progreselor înregistrate în urma implementării acestuia.

Urmare a analizei proiectului propus, consider important de a veni cu unele sugestii pentru a îmbunătăți acest document din perspectiva abordării bazate pe drepturile omului, și mai exact, a drepturilor copiilor.

Capitolul I. Diposiții generale

Pct. 3 – La punctul 3 este indicat că Serviciul este instituit prin decizia Consiliului municipal Chișinău și este subordonat prestatorului de serviciu - Direcției generale pentru

¹ <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-organizarea-consultarilor-publice-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-de-organizare-si-functiune-al-serviciului-social-centrul-de-zi-pentru-copii-in-situatie-de-risc/8537>

protecția drepturilor copilului, *însă nu se specifică care este acoperirea teritorială, și anume, la nivel național sau doar din municipiul Chișinău și suburbiile acestuia.*

Pct. 4-Atrag atenția asupra faptului în proiectul Regulamentului trebuie să fie specificați concret beneficiarii, în conformitate cu prevederile Regulamentului-cadru care prevede: *“beneficiar al Serviciului”* – copil cu vârsta de la 7 până la 18 ani care este în evidența autorității tutelare în calitate de copil în situație de risc și, după necesitate, copil cu dizabilități accentuate și medii, precum și membrii familiei acestora.

Capitolul II. Scopul, obiectivele și principiile de organizare a Serviciului

Pct. 6 – Ținând cont de atribuțiile acestui Serviciu, la obiectivele indicate ar trebui de atras atenția la *“consilierea membrilor familiilor copiilor în situație de risc”*, după cum este prevăzut în Hotărârea Guvernului nr. 441/2015 „Pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social „Centrul de zi pentru copii în situație de risc și a standardelor minime de calitate”².

Pct. 8 – Conținutul nu corespunde titlului subcapitolului (Drepturile și obligațiile persoanelor beneficiare ale Serviciului), precum și necesită reformulare pentru a corespunde tehnicii legislative (propoziția începe cu verb).

Pct. 10 alin. (2) – consider că sintagma *“participarea în raport cu vârsta, situația de dependență etc., la procesul de furnizare a serviciilor sociale;”* necesită revizuire, deoarece nu este suficient de clară și previzibilă formularea în redacția propusă.

Capitolul III. Organizarea și funcționarea Serviciului. Organizarea Serviciului

Pct. 24 alin. (2) - după sintagma *“la cererea reprezentantului legal al copilului, sau persoanei în grija căruia se află copilul”* propun de completat cu sintagma *“dacă nu contravine interesului superior al copilului”*.

Pct. 36 – La acest punct sau în altul separat, propunem includerea textului din punctul 36 din Regulamentul-cadru, și anume: *“Nu poate activa în cadrul Centrului persoana care a fost condamnată pentru săvârșirea unor infracțiuni intenționate: contra vieții și sănătății persoanei; contra libertății, cinstei și demnității persoanei; referitoare la viața sexuală; contra familiei și copiilor”*. Totodată, sugerez să fie indicat/completat și cu restricții de acces în funcție pentru persoanele în privința căreia nu este o decizie judecătorească definitivă, dar sunt bănuite pentru infracțiuni cu caracter sexual împotriva

²https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=84308&lang=ro

minorilor. Ținând cont de interesul copilului, vulnerabilitatea acestuia poate fi apreciată ca fiind mai superioară decât prezumția nevinovăției.

Aceste propuneri se bazează pe standardele prevăzute de Convenția Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale (Convenția Lanzarote). Potrivit acesteia, fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a încuraja conștientizarea referitoare la protecția și drepturile copiilor în rândul persoanelor care lucrează în mod regulat cu copiii în sectoarele învățământ, sanitar, protecție socială, justiție, forțe de ordine, precum și în domeniile sportiv, cultural și divertisment; fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare pentru a se asigura că persoanele prevăzute la paragraful 1 au cunoștințe adecvate privind exploatarea sexuală a copiilor și abuzurile sexuale comise asupra acestora, mijloacele pentru a le identifica și posibilitatea menționată la articolul 12 paragraful 1; *fiecare parte va lua măsurile legislative sau de altă natură necesare, în conformitate cu dreptul său intern, pentru a se asigura, prin condițiile impuse candidaților la ocuparea acelor profesii care implică, în mod regulat, contactul cu copiii, că aceștia nu au fost condamnați pentru fapte de exploatare sau de abuz sexual asupra copiilor.*³

În mai multe state din Europa sunt astfel de Centre. În **Franța**⁴, de exemplu, acestea se numesc **Case sociale pentru copii**, care se află în situație de risc sau a căror familii sunt în dificultate, care nu pot singuri sau cu ajutorul rudelor să răspundă propriilor necesități. Aceste Centre răspund la 2 obiective mari: 1. Protejarea minorilor care nu pot rămâne temporar în mediul lor de viață obișnuit și a căror situație necesită îngrijire completă sau parțială; 2. Susținerea și acordarea ajutorului familiilor, sub rezerva dispozițiilor legale, astfel încât legătura cu copilul să fie menținută, oferind posibilitate de consiliere și proecție.

Avocatul Poporului pentru drepturile copilului consideră important de a lua în considerație aceste obiective în cadrul Serviciului respectiv pentru sporirea impactului serviciului creat în integrarea Copilului în familie.

Unele Centre oferă o varietate de servicii, printre care:

1. Îngrijire periodică, care ar putea fi reglementate printr-un acord alternativ de custodie între familie și Centru.
2. *Plasarea la domiciliu.* Prin hotărâre judecătorească sau administrativă, copilul sau adolescentul este primit în familia sa și beneficiază de sprijin educațional oferit de Centru la domiciliul său (dreptul de vizită și cazare zilnică a copilului sau

³ Articolul 5

⁴https://www.apprentis-auteuil.org/protection-de-lenfance/nos-actions.html?fbclid=IwAR2QPS0ltUa1g8TIL-87aBKXI-c5VZR9iQUCVk_OvF-JzfRegG5fOob00AM

adolescentului în casa părintelui (părinților), poate fi ajustată în funcție de împrejurări, hotărârea lăsând serviciului de protecție a copilului posibilitatea retragerii într-o structură de primire dacă situația o impune).

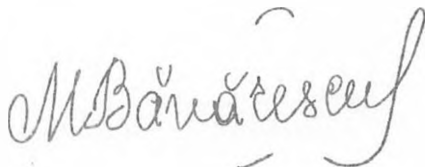
3. Plasarea în familie, cu asistenți de familie ca parte a îngrijirii permanente sau intermitente.
4. *Vizite mediatizate*. Pentru a asigura protecția fizică și psihologică a unui copil aflat în pericol sau care riscă să fie astfel atunci când își întâlnește părinții și pentru a respecta drepturile copilului și ale părinților, Centrele susțin exercitarea vizitei corecte în timpul unui plasament judiciar. Acest lucru îi permite copilului să mențină o legătură protejată cu familia într-un cadru protejat sau să mențină / să reia relația părinte-copil.

În **Grecia**⁵, la fel sunt astfel de centre, și mai exact, este un Centru internațional – primirea copiilor la nivel internațional (The Smile of a Child), care luptă împotriva problemelor zilnice cu care se confruntă copiii în situații de risc. În atribuțiile acestuia intră: intervenirea de urgență când un copil este într-o situație de risc; în cadrul acestui Centru este un centru național copii – victime ale abuzurilor, violenței, exploatării și traficului; centrul de zi pentru părinți și copii; unități mobile de sănătate; sprijin psihosocial pentru copii și părinți, etc.

Suplimentar, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului se pronunță asupra stabilirii clare a funcțiilor și atribuțiilor acestui Serviciu, astfel ca instituția să poată funcționa la un nivel înalt. Prin aceasta s-ar facilita accesul beneficiarilor (copiii și familiile acestora), s-ar simplifica comunicarea și conlucrarea dintre beneficiari și alte instituții.

În concluzie, Ombudsmanul Copilului susține inițiativa de aprobare a Regulamentului de organizare și funcționare al Serviciului social Centrul de zi pentru copii în situație de risc, cu luarea în considerație a propunerilor menționate *supra*.

Cu respect,

Maia BĂNĂRESCU
Avocatul Poporului pentru
drepturile copilului

Ex. Anastasia Catan
Tel: 060002658

⁵https://www.apprentis-auteuil.org/protection-de-lenfance/nos-actions.html?fbclid=IwAR2QPS0ItUa1g8TIL-87qBKXI-c5VZR9iQUCVk_OvF-JzfRegG5fOopO0AM - L'accueil des enfants à l'international : l'exemple de The Smile of the Child